

הורד השבת

הוד התורה

יו"ל ע"י ארגון
"הוד התורה"
ר' יוחנן בן זכאי 54 אלעד
טל' 052-7184951

674

התשע"ג

ויגיש

כתובת המערכת
חתם סופר 6/1
מודיעין עילית
פקס 057-7961563
torani100@gmail.com
ניתן לקבל העלון באימייל

הדלקת נרות 16:09
מוצאי שבת 17:20
מוצ"ש ר"ת 17:52
הזמנים לפי אופק אלעד

מערבולת גלגל הצלה וחוף מבטחים שמרו על קדושת העלון

פן אַרְאָה בְּרַע אֲשֶׁר יִמְצֵא אֶת אָבִי - פן אגיע למצב 'שהרע' מלאכים רעים שנבראו ממעשי השליליים, ימצאו את עצמם לפני אבי ושבשמים וידרשו ממנו את מיצוי הדין עימי.

חלק שלישי - 'חוף מבטחים'

ולא לכל יוסף להתאפק - כוחו של החשבון הנוקב הזה לעורר באדם כוחות עצומים שהוא לא יוכל להתעלם מהם...

לכל הנצבים עליו - שיועילו לו לכבוש את המערכה ולהסיר מעליו 'את כל הניצבים עליו', את יצר הרע והשפעתו וחילולתו ותכסיסיו, והוא יגיע להתרוממות כזו שיהיה לו כוח להכריז בפה מלא...

ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש אתו בהתנדע יוסף אל אחיו: ויתן את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע בית פרעה: ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו: (מ"ד י"ח - מ"ה ג.)

בפרשת השבוע אנו מוצאים מסר אדיר אביר כביר ונדיר בכל מה שקשור למלחמת היצר והלבטים והספקות שיש לאדם בין הטוב והרע והגשמי והרוחני, ובעצם התורה נותנת לנו כאן 'גלגלי עזר' ועצות נפלאות איך לנווט את עצמנו במערכה הגדולה הזו, וכיצד לגבור על היצר הסורר והצורר ולכבוש את המערכה. מה כוונת המשורר והסופר?

כולנו יודעים שהתורה נדרשת בפנים רבות, ואחד מהם זה דרך 'הרמוז'. על ידי פסוקי התורה והמאורעות הטמונות בה התורה מעבירה לאדם 'שדר ומסר ורמז סמוי' והיא מורה לו את הדרך בה ילך, מה ראוי לעשות וממה יש להתרחק, וכיצד להעצים ולהגביר את הנחת רוח לבורא עולם. ואם האדם מתעמק כהוגן בפסוקי התורה ומטיל עוגן בכל מילה ואות הכתובים בה ומחפש את המסתתר מאחוריהם - אזי מוצא הוא שלל רב, שלל של 'כלי עבודה רוחניים' וצורות של עצות נפלאות כיצד להתגבר על מכשולי ונחשולי החיים, ולכבוש את הפסגה בהר ה'. דוגמא לכך, אנו מוצאים בפרשתנו. היכן?

בפרשת השבוע אנו פוגשים סיפור היסטורי עתיק - מעין וויכוח שהתחולל בין יוסף ואחיו על מעצרו ומאסרו של בנימין, ומי שמתעמק שם בפסוקים ומנסה לתרגם את הדברים בשפת 'המשל והנמשל', מצליח לדלות משם את המסר המאלף הבא, המורכב משלושה חלקים:

חלק ראשון - 'המערבולת'

ויגיש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באדני אדני ולא יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה... כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אַרְאָה בְּרַע אֲשֶׁר יִמְצֵא אֶת אָבִי: ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש אתו בהתנדע יוסף אל אחיו: ויתן את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע בית פרעה: ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו: (מ"ד י"ח - מ"ה ג.)

זאת בתנאי שהאדם שב בתשובה ומשמיע קול בכי על שתי נושאים...

וישמעו מצרים וישמע בית פרעה - 'מצרים' זה סמל הטומאה (וזה"ח ריש יתרו), ו'בית פרעה' זה סמל 'קשיות העורף' [ג] פס' ע"ה: בגימטריה עם הכולל זה 'קשה העורף', ועל שתי הנקודות הללו האדם צריך לבכות ולהשמיע את קולו. (א) על עצם 'הטומאה' שדבקה בו מחמת החטא, (2) על 'קשיות העורף', על המרידה בשכינה וההתעלמות ממנה בשעת החטא.

אלא שחובת השב בתשובה להפנים נקודת חן נוספת...

ויאמר יוסף אל אחיו - אֵל ת י' בגימטריה עם הכולל זה 26 שם ה'. בזמן התשובה על האדם לפנות לבורא ולהכריז לפניו בפה מלא...

אני יוסף - יוסף זה אותיות 'סופר'! בורא עולם, התשובה שלי אינה סינטטית וחיצונית - אלא היא סופית ומוחלטת, ומועמק ליבי ומתוך נקודת האמת שבי אני מכריז בפניך...

העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו - [בגימטריה 1516 וזה בדיוק] יש אדון לבירה ואני נכנע לתורה!

אם האדם מגיע לרמת תשובה כזו, גם אם בעבר הוא רעד ביראתו ומעד בקדושתו - ההיסטוריה שלו נמחקת ועבירתו נמחלת, והוא ניצב לפני דף חדש, עד כאן התורה מעבירה לנו מסר רם ונשגב שראינו אותו בשלושה שלבים מרכזיים: (א) המערבולת של האדם - הבלבול הרוחני הגדול בזמן הניסיון, (ב) גלגל ההצלה - ההתעמקות במחיר העבירה בעתיד, (ג) חוף מבטחים - ההצלה הרוחנית שהאדם זוכה לה, הצלה ששייכת גם אם האדם כבר נכשל ונפל בחטא, אלא שמכאן ולהבא הוא עושה שינוי.

אלו שלושת השלבים שהתורה פורסת בפנינו, ולחובבי הפרפראות נציין שהתורה גם מתחננת אלינו בתחילת הפרשה שנפנים אותם. היכן?

ויגש, זה ראשי תיבות והמתנדנד יאמץ ג' שלבים. המתנדנד באמונתו ויראתו, יאמץ את שלושת השלבים שהתורה רומזת בהמשך הפרשה, השלבים הנייל שראינו.

עד כאן הדברים פשוטים, אלא שפרפרת נוספת יש בעניין ונעלה אותה כעת לבמה ונסם אותה ק. ב.ל עם ועולם, מפני שהיא יסוד גדול ותמצית היהדות. הזכרנו מקודם את הפסוק 3 יאמץ ע.ל. לא. לא. ג.ע.א. י. ג.א. ת' והבהירו שהאדם אמור לעשות חשבון נוקב ולשאל את עצמו מה יהיה עימו בבית דין של מעלה לאחר אריכות ימי ושנותיו, כיצד הוא יצליח במשפט אם חלילה יתברר 'שהנער' איננו איתו, והסברנו שהמילה 'נער' מרמזת על 'ניעור היצר' וכן על 'המלאך הרוחני' שהיה אמור להיווצר מההתגברות בניסיון, ובכך שהאדם נכשל בעבירה הוא בעצם החמיץ את בריאתו אותו מלאך.

בפרשת השבוע אנו מוצאים מסר אדיר אביר כביר ונדיר בכל מה שקשור למלחמת היצר והלבטים והספקות שיש לאדם בין הטוב והרע והגשמי והרוחני, ובעצם התורה נותנת לנו כאן 'גלגלי עזר' ועצות נפלאות איך לנווט את עצמנו במערכה הגדולה הזו, וכיצד לגבור על היצר הסורר והצורר ולכבוש את המערכה. מה כוונת המשורר והסופר?

כולנו יודעים שהתורה נדרשת בפנים רבות, ואחד מהם זה דרך 'הרמוז'. על ידי פסוקי התורה והמאורעות הטמונות בה התורה מעבירה לאדם 'שדר ומסר ורמז סמוי' והיא מורה לו את הדרך בה ילך, מה ראוי לעשות וממה יש להתרחק, וכיצד להעצים ולהגביר את הנחת רוח לבורא עולם. ואם האדם מתעמק כהוגן בפסוקי התורה ומטיל עוגן בכל מילה ואות הכתובים בה ומחפש את המסתתר מאחוריהם - אזי מוצא הוא שלל רב, שלל של 'כלי עבודה רוחניים' וצורות של עצות נפלאות כיצד להתגבר על מכשולי ונחשולי החיים, ולכבוש את הפסגה בהר ה'. דוגמא לכך, אנו מוצאים בפרשתנו. היכן?

בפרשת השבוע אנו פוגשים סיפור היסטורי עתיק - מעין וויכוח שהתחולל בין יוסף ואחיו על מעצרו ומאסרו של בנימין, ומי שמתעמק שם בפסוקים ומנסה לתרגם את הדברים בשפת 'המשל והנמשל', מצליח לדלות משם את המסר המאלף הבא, המורכב משלושה חלקים:

חלק ראשון - 'המערבולת'

ויגיש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באדני אדני ולא יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה... כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אַרְאָה בְּרַע אֲשֶׁר יִמְצֵא אֶת אָבִי: ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש אתו בהתנדע יוסף אל אחיו: ויתן את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע בית פרעה: ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו: (מ"ד י"ח - מ"ה ג.)

זאת בתנאי שהאדם שב בתשובה ומשמיע קול בכי על שתי נושאים...

וישמעו מצרים וישמע בית פרעה - 'מצרים' זה סמל הטומאה (וזה"ח ריש יתרו), ו'בית פרעה' זה סמל 'קשיות העורף' [ג] פס' ע"ה: בגימטריה עם הכולל זה 'קשה העורף', ועל שתי הנקודות הללו האדם צריך לבכות ולהשמיע את קולו. (א) על עצם 'הטומאה' שדבקה בו מחמת החטא, (2) על 'קשיות העורף', על המרידה בשכינה וההתעלמות ממנה בשעת החטא.

אלא שחובת השב בתשובה להפנים נקודת חן נוספת...

ויאמר יוסף אל אחיו - אֵל ת י' בגימטריה עם הכולל זה 26 שם ה'. בזמן התשובה על האדם לפנות לבורא ולהכריז לפניו בפה מלא...

אני יוסף - יוסף זה אותיות 'סופר'! בורא עולם, התשובה שלי אינה סינטטית וחיצונית - אלא היא סופית ומוחלטת, ומועמק ליבי ומתוך נקודת האמת שבי אני מכריז בפניך...

העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו - [בגימטריה 1516 וזה בדיוק] יש אדון לבירה ואני נכנע לתורה!

אם האדם מגיע לרמת תשובה כזו, גם אם בעבר הוא רעד ביראתו ומעד בקדושתו - ההיסטוריה שלו נמחקת ועבירתו נמחלת, והוא ניצב לפני דף חדש, עד כאן התורה מעבירה לנו מסר רם ונשגב שראינו אותו בשלושה שלבים מרכזיים: (א) המערבולת של האדם - הבלבול הרוחני הגדול בזמן הניסיון, (ב) גלגל ההצלה - ההתעמקות במחיר העבירה בעתיד, (ג) חוף מבטחים - ההצלה הרוחנית שהאדם זוכה לה, הצלה ששייכת גם אם האדם כבר נכשל ונפל בחטא, אלא שמכאן ולהבא הוא עושה שינוי.

אלו שלושת השלבים שהתורה פורסת בפנינו, ולחובבי הפרפראות נציין שהתורה גם מתחננת אלינו בתחילת הפרשה שנפנים אותם. היכן?

ויגש, זה ראשי תיבות והמתנדנד יאמץ ג' שלבים. המתנדנד באמונתו ויראתו, יאמץ את שלושת השלבים שהתורה רומזת בהמשך הפרשה, השלבים הנייל שראינו.

עד כאן הדברים פשוטים, אלא שפרפרת נוספת יש בעניין ונעלה אותה כעת לבמה ונסם אותה ק. ב.ל עם ועולם, מפני שהיא יסוד גדול ותמצית היהדות. הזכרנו מקודם את הפסוק 3 יאמץ ע.ל. לא. לא. ג.ע.א. י. ג.א. ת' והבהירו שהאדם אמור לעשות חשבון נוקב ולשאל את עצמו מה יהיה עימו בבית דין של מעלה לאחר אריכות ימי ושנותיו, כיצד הוא יצליח במשפט אם חלילה יתברר 'שהנער' איננו איתו, והסברנו שהמילה 'נער' מרמזת על 'ניעור היצר' וכן על 'המלאך הרוחני' שהיה אמור להיווצר מההתגברות בניסיון, ובכך שהאדם נכשל בעבירה הוא בעצם החמיץ את בריאתו אותו מלאך.

מוקדש לע"נ אברהם בן פריחה ת.נ.צ.ב.ה.

אלא שבפסוק הזה יש מסר נוסף לכל אדם באשר הוא, לא רק למתבלבל ולחוטא - אלא לכל יהודי קדוש ככל שיהיה, וכדלהלן:
יהודי יקר! עלך להקפיד ולהילחם בכל הכוח למען שלושה יסודות היהדות הרמוזים במילה 'נער', ולא יתכן שבלעדיהם תעלה לאביך - לבית דין של מעלה, ואלו היסודות: נ [נ]ון מלאה בגימטריה 106, גימטריה [עין], מרמז על על תורה ומצוות.
ע [עין] מלאה זו המילה [עין], מרמז על קדושת העיניים וטהרת האדם.
ר [יש] מלאה זה אותיות [שר], מרמז על ישירות במידות.

שלושת היסודות הללו הם סיכום כל היהדות בשלושה מילים [קיום מצוות, קדושה וטהרה, עבודת מידות], ובכל שלושת הפרטים והפריטים הללו האדם צריך לעמוד על השלמות ולא לעגל פינות, גם אם היצר יפעיל עליו את המכשש הכי חזק. שהרי את מחיר המלחמה הזו האדם יחוש לצנח, ואיך יתכן להמר על כך?
חובתנו לצייל דבר נוסף, יסוד עמוק ומתוק כאחד, אומנם כבר ראינו אותו מקודם בהבלעה - אלא שלא הבלטנו אותו מספיק, ואין ספק שחובה לעשות ממנו מרקחת הגונה ונזיד עסיסי מפני שהוא הויטמין מספר אחד בעולם ופתח הצלה בטוח במלחמת ההישרדות מול היצר. מה כוונתנו?

הזכרנו מקודם שבזמן שהאדם נקלע למערבולת רוחנית - עליו לאחוז בגלגל הצלה שמבוסס על 'איך אֶעֱלֶה אֶל אָבִי', ולהבין 'שהוא' יפסיד לצנח אם לא יפעל נכון ויכניע ליצר. אלא שיש כאן מנגינה נוספת שגם עליה חובת האדם לשים את הדגש.

גם בלי החשבון של הצנח 'שהאדם' יפסיד אם יכניע ליצר, יש פרט נוסף שאמור לבעור בקרבו ולזעזע אותו ולמנוע אותו וקחשה בכל מחיר.

האמת היא שדברים גבוהים וקשה לתמצת אותם במילים ספורות - מפני שהם יישארו סתומים וחתומים. אך למרות זאת ניגע בנושא על קצה המזלג רק בשביל להבין את 'רוח הדברים' ולא מעבר לכך, שהרי די בזה בשביל שבניך את המסר הנוגע אלינו:

בזמן שאדם הראשון חטא הוא גרם לתערובת בין הטוב והרע [ובספרים הקדושים זה מכונה בשני ניצוצות קדושה] בידי כוחות יצר הרע וחילולתו, וזה בעצם הדלק של יצר הרע שבאמצעותו יש לו כוח להתנחם באדם 'מעבר לתכלית שלשמה הוא נברא'. מאז אותו חטא העולם נפגם, ועד ביאת המשיח אנו עמלים קשה להחזיר את אותם 'ניצוצות קדושה' למקורם העליון - עמלים 'להחזיר את העולם לתיקונו', ובעצם רק לאחר ביאת המשיח תחזור חזרה לקודת האפס של בריאת העולם ורק אז תתחיל אותה עבודת ה' נשגבה שלשמה בעצם העולם נברא, המבוארת בספרים הקדושים באריכות (שער הפסוקים סוגיית 'חטא עץ הדעת'). וכיצד אנו יכולים לזרו את תיקון העולם: כל פעם שהאדם מתגבר על יצר הרע ומכניע אותו, אזי הוא מחליש את כוח היצר. המשמעות של זה היא שיצר הרע מאבד מכוונו - ועל ידי כך ניצוצות הקדושה נפרדים ממנו וחוזרים לשורשם העליון, [וזה נקרא בספרים הקדושים 'בירור הניצוצות'].

זה מה שצריך לבין בשעת הלימוד ועמל התורה.
להרבות את כוח הקדושה בעולם על ידי עמל התורה - ועל ידי זה לקחת בחזרה מיצר הרע וחילולתו את אותם ניצוצות קדושה השבויים בידי ולהתכוון להעלותם על ידי עסק התורה לשורשם העליון, **וזו פסגת התכלית שבעסק התורה**, הן בלימוד הנגלה והן בלימוד הנסתר (ענין באורך וברוחב בפתח שער השמים עמוד כ"ז - כ"ח, ועמוד ל' - ל"ג).
אלא שהתיקון הזה מתבצע בשתי מישורים. 1) כל אדם מיישראל יש לו חלק בתיקון הזה. 2) בכל רגע ורגע עד ביאת המשיח - יש איזה חלק של תיקון רוחני שמתבצע [בניין אריאל עמוד ל"ד].

במילים יותר פשוטות: **לכל אדם ובכל רגע** - יש איזה תיקון רוחני שברא עולם נתן לו לעשות, ואם האדם מחמיק שחמיק עבודת ה' באותו רגע - הרי שזה אובדן עצום ועיכוב הגאולה מחמת מחמיק כעת להשלים את החלק שהוא החסר, וברגע הבא אי אפשר להשלים זאת. מפני שהרגע הבא כבר תפוס ומלא - שהרי גם בו יש תיקון שאמור להתבצע.

משל למה הדבר דומה? אדם נעדר מהעבודה ביום ראשון, ולמחרת הוא מתייצב בעבודה עם חיוך מלא ואומר לבוס. היום אני משלים את האיחור של אתמול. האם הוא צודק? לא! מפני שהיום הוא חייב לבוא לעבודה בלי קשר לאתמול, וממילא הוא לא פורע את החסר. וכיצד הא יכול לפרוע את החסר? להוסיף שעות...

הנמשל ברור. לא ניתן להשלים את העבר בעתיד - מפני שהעתיד אינו 'ריקי' וגם בו אנו מוסיפים לעבוד את ה', וממילא צריך תלילה להוסיף שעות ולהאריך את הגלות 'כדי ליצור עוד זמן לתיקון', וזה בעצם נקרא 'מעוות לא יוכל לתיקון'. [כמובן שעל ידי תשובה מושלמת אפשר לתקן הכל - ולא זה כרגע הנושא].

והחשבון העדין הזה אמור ללוות את האדם בכל רגע ולהזכיר לו שאלו להתרשל בעבודת ה' - מפני שהמשמעות של העבירה היא 'עיכוב הגאולה' ואריכות הגלות וריבוי צער השכינה, ואיך הוא מסוגל לעשות זאת לאבא'לה שבשמים?

פי איך אֶעֱלֶה אֶל אָבִי - לאחר 120, **וְהַנֶּעַר אֵינְנוּ אֵתִי** - בירור הניצוצות ותיקון העולמות שהוטל עלי לא נמצא עימי, **פֶּן אֶרְאֶה בְרַע אִשְׁרֵי מִצְרָאֵת אָבִי** - בעיכוב הגאולה וריבוי צער השכינה.

איך ספק שההרגע הזה גבוהה עד מאוד. אך מה המסלול לרכוש אותה? איך מפתחים כזה רגש כלפי ה' ומתחברים כהוון לציוני 'לְגַדְי תְּמִיד' (תהלים ס"ח ו' ושישי א"ח א' א'). על ידי לימוד המוסר! על ידי שהאדם מתמיד בכל יום [אפילו כמה דקות] ללמוד מעט מוסר מהספרים שחיברו לנו חכמי ישראל, אזי הרגש הרוחני נדלק בתוכו ויראת ה' בוערת ויוקדת בקרבו והלב שלו מתמלא ברגשות לה' ורגישות לצער השכינה עד אין קץ, והוא עמל בכל הכוח להרבות כבוד שמים בבחינת 'תָּנוּ עוֹ לְאֱלֹקִים' (תהלים ס"ח ל"ה, וענין פנים יפות בדברים י"א י"א).

כאן המקום להבהיר 'שימושי' נקרא בשם 'מוסרי' בגלל שהוא נעשה למוסרות, 'לחבל'. המוסר הוא החבל המקשר את האדם לה'. וככל שהחבל יותר עבה, ככל שילימוד יותר מרובה ועקבי, כך יותר קשה ליצר לנתק את האדם מה'. אך חלילה האדם לא לומד מוסר, אם הוא לא עמל ליצור חבל רוחני חזק שיחבר אותו לה', מה הפלא שהוא כושל ונופל בכל ניסיונו!

זו הסיבה שגדולי ישראל מורים לאדם שנכשל בעבירה מסוימת ללמוד את המוסר באותו נושא ולחזק את עצמו על ידי זה באותה נקודה. וכל זאת למה? מה התועלת שתצמח לאדם מזה? **מדוע לא מספיק שהוא הבין שהוא שוגה ודרכו זקוקה לשינוי?** הוא אשר אמרנו. לימוד המוסר מוסיף לאדם פרט שעד היום לא היה לו. המוסר יוצר לו 'חבל רוחני' שקושר אותו לה' באותה נקודה הרעועה אצלו, וככל שהשר מהרה את לימוד המוסר באותה נקודה חלשה - כך הוא מעבה יותר את החבל והקשר עם ה'. משום כך גדולי ישראל מורים על לימוד המוסר בנקודה הטעונה חיזוק, ואשרי המבין זאת.

כאן תם המאמר. אך ברשות הקוראים החביבים והמתוקים ניגע רגע בפרט נוסף שמתחבר בעקפיים למה שראינו כאן, פרט שאומנם הוא נושא צדדי - אך מחמת שהמידע שלו חיוני ויש עניין בפרסומו, משום כך נעלה גם אותו על נס וניידע בו את הרבים. ראינו מקודם שלימוד התורה מחליש את כוח היצר ומוציא ממנו את ניצוצות הקדושה השבויים בידו, וזו הסיבה שיש לאדם ניסיונות גדולים של 'ביטול תורה' ויצר הרע לא מניח לו ללמוד במנוחה.

אם כן כיצד יתכן שיצר הרע מעודד בימינו רבים ונכבדים ללמוד את פסגת התורה שהיא תורת הסוד (הקדמת שער ההקדמות), ולא איכפת לו ששוחרים בזה בחצות קרייה ועיר כל מיני פריצים ופורצים בצורה פומבית והמונית וסיטונאית בתערובת נשים ואנשים וללא טיפת בושח קדושה ומלמדים אותה כמו מקצוע לכל דבר, [כפי שהתגאה באזוני פרחח ופוחח ואמר לי באותה נשימה 'אני מרצה לפיזיקה וכימיה וקבלה', סליחה על המשפט הבוטח **המשוואה**, רח"ל!]. מה המניע של יצר הרע שהוא מעודד את התופעה הזו? כיצד יתכן שהוא לא חושש לעורר בכך שהוא מרבה תורה בישראל?

התשובה פשוטה: מחמת שאותם אנשים אינם ראוים לעסוק בדברים הללו, אזי לימודם יוצר את ההפך. לא רק שהם לא מבצעים 'בירור ניצוצות' קדושה על ידי לימודם, אלא הם מחזקים את אחיזת יצר הרע בהם וכל לימודם בעצם מזרים עוד כוחות לסטרא אחרא ולימודם נשמתם כלל לא מונעים מצד הקדושה (רעיה מהימנע נשא כפי"ג ע"א אדרא וזטא רצ"ד ע"ג). אם כן למה שיצר הרע לא יעודד זאת? האם הוא לא חפץ בעוד קצת דלק וכוחות? ידע הציבור ויזהר מכך. מי שראוי ללימוד הזה, חובתו לעשות בו חיל. מי שלא ראוי - יכשיר את עצמו תחילה וישתנה לפני שניגש למקום הקודש, ובינתיים יקבל שכר על הפרישה כמו על הדרשה (שומר אמונים הקדמון הצעה שניה הקדמה רביעית).

שאלה לסיום:
ראינו כאן כל כך הרבה מוסר ויסודות בעבודת ה', וכל זה על ידי התעמקות במדינה פסוקים העוסקים בהתגלות יוסף אל אחיו שפתחנו בהם בראש המאמר. 'כביכול' סיפור עתיק שלא מוזכר בו איזו ציווי לדורות... אך מתברר שכל מילה ואות ממנו מלאים ברוחניות ומוסר השכל עצום וניתן להעמיק בהם עד דלא ידע, ואף יותר מכך.

היכן יש עוד תורה כזו? נערך ע"י הר' אברהם א"ל חי"ו

האוסר שבנישואין

זמן קבוע לשיחה. מדוע? מה הרווח מכך?

בני זוג עוסקים וטרודים תדיר. הבעל מהורהר בפרנסה ובשאר ענייני "החוח" - ולעומתו זוגתו הנכבדה עסוקה 24 שעות בטיפול השוטף בבית ובילדים ושאר ענייני "הפנים", ומצוי מאוד שמחמת הטרדה וריבוי העיסוקים, גם כאשר גופו של בן הזוג נמצא בבית, מכל מקום ראשו נמצא במקום אחר. בעסקים... בבישולים... בסידורים...
האם יש הכך פגם? התשובה היא "כן". מדוע? משום שיש להתנהגות הזו השלכות. לדוגמה:

קורה שאדם מדבר עם בן זוגו, אך מחמת שבו זוגו טרוד בענייניו - הוא עונה לו "דרך אגב"... פעמים ניכר מתשובותיו שהוא כלל לא מציח את חשיבתו לפני שהגיב... לפעמים הוא מגיב עניינית - "יקצר" - ולא מראה התפעלות והתייחסות מלאה לנושא, ובפרט אם השיחה מתנהלת תוך כדי שטיפת כלים או כתיבת צ'יק וכדומה, שאז יתכן שבו זוגו כמעט ולא שומע כלל את המשוחח...
לא נעים להגיד, אבל התנהגות הזו פוגעת בבן הזוג. הוא מרגיש שאין הוא רצוי... ששיחתו מהווה עול ומטרד... וזה כואב לו. הדמיון שלו מתחיל לעבוד - ופתאום הוא נזכר בעוד כמה דוגמאות שבהם בן זוגו כביכול לא החשיב אותו, וכו'.

כאמור, אין זה נובע מרוע לב. בדרך כלל זה מחמת שבו זוגו טרוד ועסוק בענייניו, במילים אחרות "כרגע הוא לא כאן", וממילא הוא כלל לא שם לב **מה ואיך הוא ענה "במדויק"**.
אלא שידוע הפתגם "בכביש אל תהיה צודק - תהיה חכם", ואם זה נאמר בכביש נהגים, כל שכן שזה נאמר על "כביש הנישואין". ממילא גם אם יש לבן הזוג את הסיבות הכי טובות והנפלאות, עליו לדעת שאם בן זוגו ייפגע - זה עלול לעלות לו בשלום ביתו חי"ו. אם כן מה הפיתרון?

אחובה על כל אדם להיות ער תמיד לכבודו של בן זוגו ולפתח לעניין ורגישות יתר, וגם אם הוא עסוק ומוטרד - עליו להתייחס לדובר ולדברים כהוון, ולענות בכבוד ומתוך ריכוז.
קרה מקרה ובדיק אתה באמצע להרהר בנושא רגיש ואיך יכול לנהל שיחה? אין בעיה. תענה תשובות נקודתיות - ומתוך כבוד, תבהיר ותסביר שכרגע אתה עסוק בנושא הדורש ריכוז ולכן איך פנוי לנהל שיחה מלאה, ותודיע שלאחר שתגמור את עיסוקך תשמח להרחיב את הדיבור באותו עניין שבו זוגך חפץ.

ב) צריך ליוזם מדי יום זמן קבוע לשיחה **כדי לייצל ולחזק את הקשר בין בני הזוג**. עדיף שזה יהא בזמן קבוע (בארוחת בוקר משותפת, אחרי ארוחת ערב, לפני השינה), בכדי שהקביעות תחזיק מעמד לאורך זמן.
בזמן הזה בן הזוג מעלה כל נושא בוער וחשוב לו, הוא מקבל התייחסות מלאה, בן זוגו מרוכז רק בו - ומראה לו בשטח שניעים לו לדבר עמו, **וזה עוזר לו להבין שמה שהיום בצהריים בן זוגו ענה לו בצורה קריחה ומהירה, זה מחמת שראשו היה טרוד בדברים נוספים - וזה לא מפני שיש לו משחו נגדו.**

כמו כן הפגש היום **יומי הקבוע** גורם לאחד את בני הזוג, הם לומדים להכיר יותר טוב אחד את השני, הם מגלים איש את מצוקות רעהו, כמו כן ישנם דברים שלא שייך לומר אותם בכל זמן, יתכן והם עדיינים ורגישים וכן הזוג מחפש זמן ניווח ובאזני עניינים - משום שהוא לא יודע איך בן זוגו יקבל את הידיעה, **ובדרך כלל "זמן ניווח ובאזני עניינים" - זה מצרך נדיר בבית שלא משריינים לו זמן מיוחד כל יום לדיבור.**

כמו כן בזמן זה בני הזוג אמורים להיות רק עם עצמם, בלי טלפונים, לא תוך כדי קריאת ספר או עיסוק אחר, **פשוט "להיות יחד בלבד"**.
כמו כן צריך להשתדל לא לעלות בזמן זה נושא מעצבן או מכאיב - בכדי לא להרוס את העיקר, את הידוק הקשר והגיבוש.

לה נאמך דבר קטן...
אולי אל לראיה נא...
אך ה' נאמך את ה',

זוג שיש לו מדי יום זמן רגוע של ארבע עיניים
זמן שבו הוא נמצא רק עם עצמו,
הפיתו ה' נא אחרת. ברוך ומונח!